

ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทการพัฒนาชุมชนของพระสงฆ์ในเขต
อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย พระครูอรุณธรรมา โสภิต

ปริญญา ร.ม. (รัฐศาสตร์)

กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมสงวน ปัสสาโก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งสรรค์ สิงห์เลิศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของพระสงฆ์
และระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
ของพระสงฆ์และประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในเขตอำเภอ
นาเชือก จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระสงฆ์ในเขตอำเภอ นาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
จำนวน 193 รูป ที่ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน และใช้วิธีการสุ่ม
อย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .9899 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย
ร้อยละ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่าไค สแควร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านตำแหน่งภายในวัด มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 กับบทบาทของพระสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ด้าน
การเผยแผ่ศาสนาธรรม และด้านการพัฒนาจิตใจ
2. ปัจจัยด้านตำแหน่งภายในวัด มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 กับบทบาทของพระสงฆ์ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
3. ปัจจัยด้านอายุ มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบทบาท
ของพระสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์และด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม
4. ปัจจัยด้านอายุ มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบทบาท
ของพระสงฆ์ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และด้านการพัฒนาจิตใจ

5. ปัจจัยด้านระยะเวลาที่บวช มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบทบาทของพระสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม และด้านการพัฒนาจิตใจ

6. ปัจจัยด้านระยะเวลาที่บวช มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบทบาทของพระสงฆ์ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

7. ปัจจัยด้านระดับการศึกษาทางธรรม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบทบาทของพระสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และด้านการพัฒนาจิตใจ

8. ปัจจัยด้านระดับการศึกษาทางโลก มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบทบาทของพระสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และด้านการพัฒนาจิตใจ

การศึกษาระดับบทบาทของพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาชุมชนในเขตอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมพบว่า มีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของพระสงฆ์เกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในเขตอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม พบว่า พระสงฆ์ควรมีโอกาสเข้าร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาตามสถานศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการให้การสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้ที่ด้อยโอกาสทางการเรียน พระสงฆ์ควรมีบทบาทในการเผยแผ่ศาสนาธรรมมากขึ้น โดยควรจัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับพุทธศาสนากับเยาวชน ข้าราชการ และประชาชน เพื่อนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างสอดคล้องกับภาวะปัจจุบัน พระสงฆ์ควรเป็นผู้นำในการจัดงานบุญประเพณี และเสริมสร้างวัฒนธรรม ให้ประชาชนได้ปฏิบัติอย่างถูกต้องตามจารีตประเพณีที่แท้จริง โดยไม่บิดเบือนไปจากเดิมตามที่ได้ปฏิบัติกันมาแต่โบราณกาล พระสงฆ์ควรจัดกิจกรรมการเจริญสติ การทำสมาธิ และอบรมสั่งสอนแก่ประชาชนในชุมชน

Title : Factors Correlation with the Buddhist Monks' roles involving with Community Development With in Nachuak District, Maha Sarakham Province

Author : Phrakhruatthasarnsophit **Degree** : M. Pol. Sc. (Political Science)

Advisors : Asst.Prof.Dr. Somsanguan Passago Chairman
Asst.Prof.Dr. Rangsan Singhalert Committee

Rajabhat Maha Sarakham University, 2010

Abstract

The objective of this research were to study Factors Correlation with the Buddhist Monks' roles involving with Community Development in Nachuak District, Maha Sarakham Province, and the role levels involving with community development including their suggestion involving with community development as well. It was studied from the sampling group of 193 Buddhist Monks live in Nachuak District, Maha Sarakham Province. which were selected by Taro Yamane formula and simple random sampling. The research instrument was the rating scale questionnaire with .9899 reliability. The statistic values used in the study were; frequency, mean, percentage, standard deviation, and Chi – square.

The findings of this research were as follow.

1. The factors were position in the temple with Correlation aspects of educational relief, public relief, spread religious fair and mind development. It was significantly statistical relation at the level of .05.
2. The factors were position in the temple with Correlation aspects of arts and cultural promotion. It was non-significantly statistical relation at the level of .05.
3. The factors were age with Correlation aspects of educational relief and mind development. It was significantly statistical relation at the level of .05.
4. The factors were age with Correlation aspects of public relief, spread religious fair and arts and cultural promotion. It was non-significantly statistical relation at the level of .05.

5. The factors were ordination period with Correlation aspects of educational relief, public relief, spread religious fair and mind development. It was significantly statistical relation at the level of .05

6. The factors were ordination period with Correlation aspects of arts and cultural promotion. It was non-significantly statistical relation at the level of .05.

7. The factors were Dhamma educational level with Correlation aspects of educational relief, public relief, spread religious fair, arts and cultural promotion and mind development. It was significantly statistical relation at the level of .05.

8. The factors were educational level with Correlation aspects of educational relief, public relief, spread religious fair, arts and cultural promotion and mind development. It was significantly statistical relation at the level of .05.

The Studies were level roles of the Buddhist Monks' for with the Buddhist Monks' roles involving with Community Development with in Nachuak District, Maha Sarakham Province. The relation of variables were totally at the level of high. Comments and Suggestion of Buddhist Monks involving with community development were educational relief the Buddhist Monks had been supported to participate educational management in both public and private sectors, support for education disadvantaged, religion celebration for youth people and official for perform spending for every day, leader for a bun festival events and reinforce culture to good perform of people and mindfulness concentration instruct events for people in community.